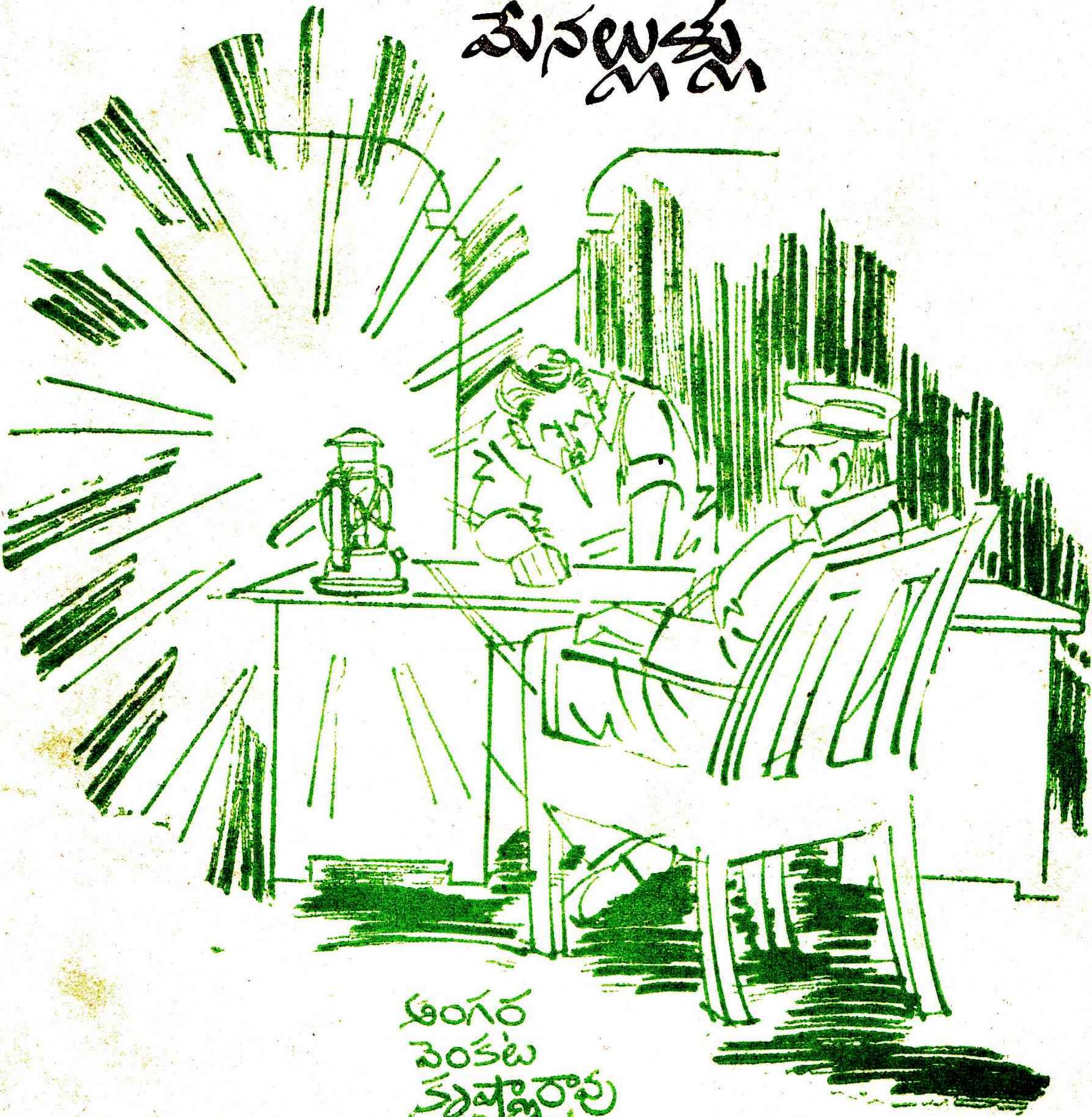

పవట మనలుకు

అంగర
వెంకట
కృష్ణారావు

రాత్రి పదకొండు గంటలైంది. పోలీసు స్టేషనులో హరికేసు లాంతరు మకమక మండుతుంది. ఎన్నె ఆవలించి చిటిక వేస్తున్నాడు. ఉండుండి తెలిపోను మ్రోగుతుంది. 'గుడివిలింగ్ సార్: అంటూ ఒక పెద్ద మనిషి హడావిడిగా వచ్చి అతని కెదురుగా కూచున్నాడు. ఎన్నె ఆవలిస్తూనే గుడివిలింగ్ అన్నాడు.

'రైట్లు లేవా:
'చూస్తున్నాడుగా. టానంతాపోయింది'
'ఓ నాను. ఈ చీకట్లో...
'విజవే. రైట్లొచ్చి యీ చీకటి పోతేగాని

ఏవీ తెలిదు. చీకటి అజ్ఞానం. వెలుతురు జ్ఞానం అన్నారు పెద్దలు—'. పెద్ద అన్న మాట ఆవలిస్తూ నవలీసి చిటికెలతో చీకటివి తరమ దానికి వ్రయత్నించాడు ఎన్నె.

'నేనొక చిక్కులో పడ్డానండి. మీరు వెంటనే పర్య తీసుకోవాలి. రిపోర్టు రాసి తెచ్చా...
'వెప్పండి—'

ఎన్నె సిగరెట్టు తీసుకొని అతని కోటి యిచ్చాడు. హరికేసు మనక వెలుగులో చిక్కని సిగరెట్టు పొగలు ఉక్రాతగా లేచి గది నాలుగు మూలలా వ్యాపిస్తున్నాయి.

"నా పేరు శ్రీవివాసరావు. పక్కవీధిలోనే

మాయిలు. నేను కాలేజీలో లెక్చరరు వని చేస్తున్నా "

"బస్. మీరేం చెప్తారు?" ఎన్నె దమ్ములాగి విమ్మళంగా అడిగేడు.

"చరిత్ర"

"సార్. చరిత్ర పునరావృతం అవుతుం గంటారు. విజవే"

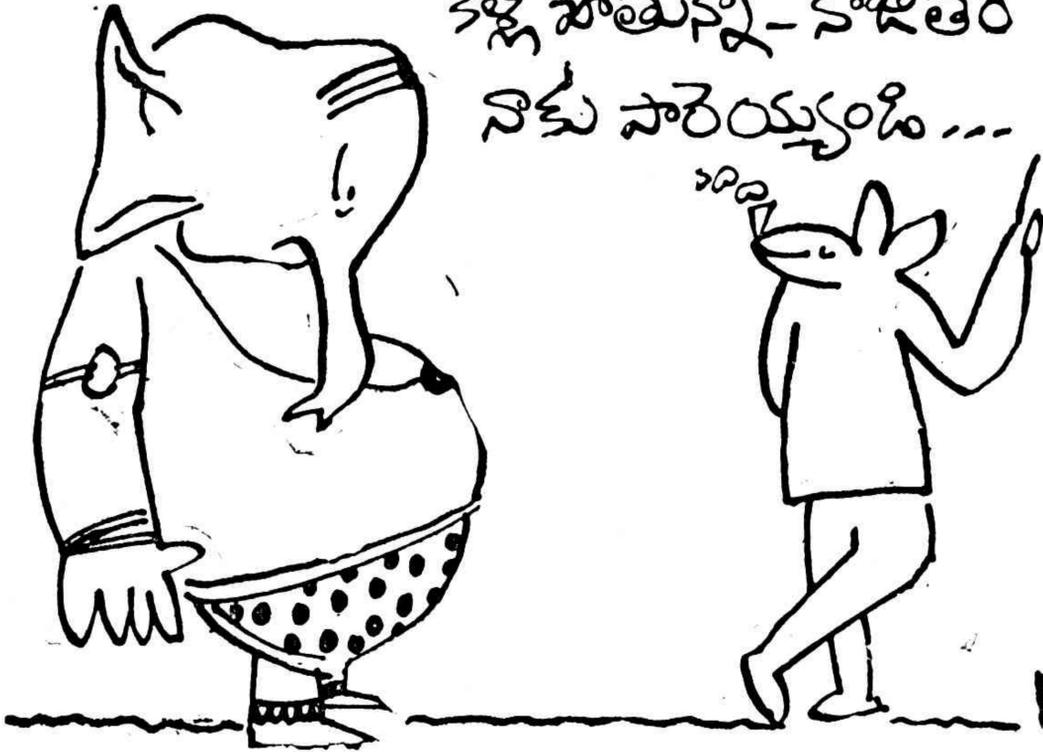
శ్రీవివాసరావు గతుక్కుమన్నట్టు ఎన్నె గహించలేదు. అతను చదువుకున్నా. పుర్యో గలు లేచి ఆ రోజుల్లో పోలీసు జవాను. భక్తి అయ్యేడు. చిత్తం నేరాలు నేరస్తులు అబద్ధం లాదే సాజులు, అడించే స్టిడర్లు అతని జీవి

ఇహ నేను మీ దగ్గర పశ్చిమ్యులకు

సార! శెట్టి గారి బియ్యపు కొట్లు

కెళ్లి పొతున్నా - నాజీతం

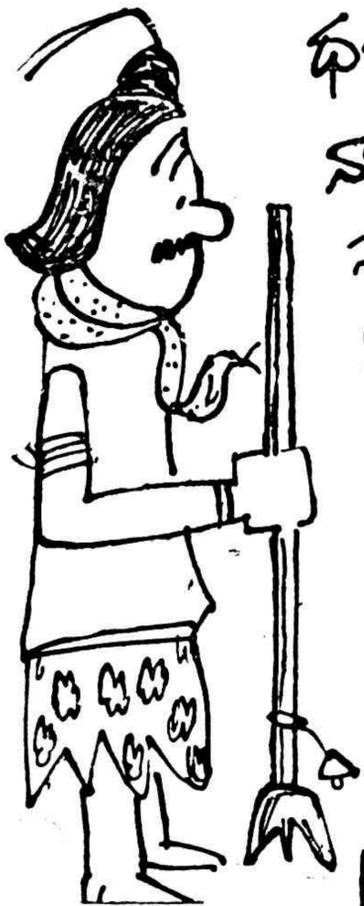
నాకు సారెయ్యం...
సారె

ధరలు తరుగుతే గాని

నాకు పెట్టే వుండ్రాళ్లు
సంఖ్య పెరిగి బట్టులేదు

నాన్న!

చవట మేనళ్ళులు

తాన్ని ఆవరించుకున్నా. తను మాత్రం తామ
దాకు మీద నీటిబొట్టులా పోలీసుద్యోగం లాగిం
చేస్తున్నాడు. అంచేతే యింకా వై యేళ్ళ సర్వీసు
తరవారి చచ్చిచెడి యెన్నై అయేడు.

"మీ రిమ్మిడియేట్ యా క్ష న్ తీచుకోవా
లండి..."

"ఓ: తప్పకుండా. అసలు విషయం
యేనితో చెప్పండి"

"మా అమ్మాయి యీ వుదయం నింది కని
పించడంలేదండి"

"అలాగా? అమ్మాయి వయసెంత?"

"పందొమ్మిది—"

"చదువుకుంటుందా?"

"అ... బియ్యం రెండోయేడు... సార!
మీరు వెంటనే చెలిగ్రాం రివ్వండి... నాకు
చాలా ఆందోళనగా వుంది"

"మేషారూ. మీ ఆందోళన నా కర్త
వౌతుంది. సమయానికి యీ లెట్టారీపోయేయి
చూడండి. ఈ చీకట్లో మేమీ తోవడంలేదు.
అయినా యీ రోజుల్లో చూకుంటూన్న అమ్మాయి
యి న్నే హితులతో నివిమాలకి. ఎక్స్ కర స్ట్రక్
యింట్లో చెప్పకుండా వెళ్ళిపోతున్నారండి.
గభరా పదికండి. తెల్లారితే వచ్చేస్తుం
డేమో..."

"నో నో సార. నే నన్ని నివిమాహాళ్ళు
చూసేశా. అమ్మాయి ప్రండ్యేళ్ళకెళ్ళి బోగట్టా
చేశా. ఎక్కడాలేదు. ఎవ్వరికీ తెలీదు. మీరు
వెంటనే చెలిగ్రాం రివ్వండి సార..."

"చెలిగ్రాం లెక్కడి కిమ్మంటారు
సార..."

"బెజవాడ. మద్రాసు. హైదరాబాదు. తిరగ్
పూరు..." ఎన్నైకి నవ్వొచ్చింది. లెక్కరక
పిచుపోచ్చింది.

లాంత రొకసారి "భగ్" మని ఉవటవటవ
మంది. కిరనాయిలు వాసన పొగొచ్చింది.

"ఓయ్ ఫోర్నాట్ త్రి - ఇందులో కిర్న
నాయిలు పోయించలేదా—" ఎన్నై అరిచేడు.

"అక్కరేద్యార: నే నిప్పుడే ప్యూట్ కాలా
పీసుకెళ్ళి కనుక్కున్నా. బదు నిమిషాల్లో లెట్టా
చేస్తున్నాయి సార..." జవాను వరండా
మీంచే అరిచేడు.

"ఏడిసినట్టుంది. బదు నిమిషాల్లో మంత్రిగా
రొచ్చేస్తున్నారన్నట్టుంది. ఎన్నై కిసుళ్ళున్నాడు.

"సార: మీరు లేటు చేస్తే వాడు దేంజరన్
ఫెలో అండి..." లెక్కరక అన్నాడు.

"వావా? వాడెవడు?"

"మీ కదంతా కాపీగా చెప్తా - ముందు చెలి
గ్రాంటు వంపండి. వాళ్ళు కలకత్తావో.
మద్రాసో. హైదరాబాదో పారిపోతుంటారు.
జవాన్నవి పంపించి వాళ్ళని తోవలోనే పట్టం
చండి. అరంటు సార..."

ఎన్నై షో ఆవరించి. మరో సి గ రెట్టు
ముట్టించేడు.

"ఇంతకీ ఆ దేంజరన్ ఫెలో యెవడండి..."

"వాడు చాలా ప్రమాదకంఠెర వెడవ..."

ఎన్నై నవ్వావు కున్నాడు.

"అమ్మాయి వొంటిమీద నరుకులేమన్నా
వున్నాయా?"

"రెండు జతల గజలు, ఓ నెక్లెసు. కావి
వాడిక్కావలసింది అవి కొదండి. అమ్మాయ్."

ఎన్నై నవ్విరట్టు మసక వెలుతురికే తెలుసు.
"అమ్మాయికూడా చర్మితే ఎదువుతుందను
కుంటా..."

"మీకెలా తెలుసు?"
 ఆ అడవి బ్రహ్మవిద్యా : చరిత్ర పునరా
 వృతం అవుతుందంటారు కదండీ..."
 లెక్కరారు గతుక్కుమన్నాడు.
 ఓయ్ పోనాట్రితీ ఈ లాంతర్లో చమురైనా
 పోయింది. లేక పోతే కొవ్వొత్తులు
 వెలిగించా....:

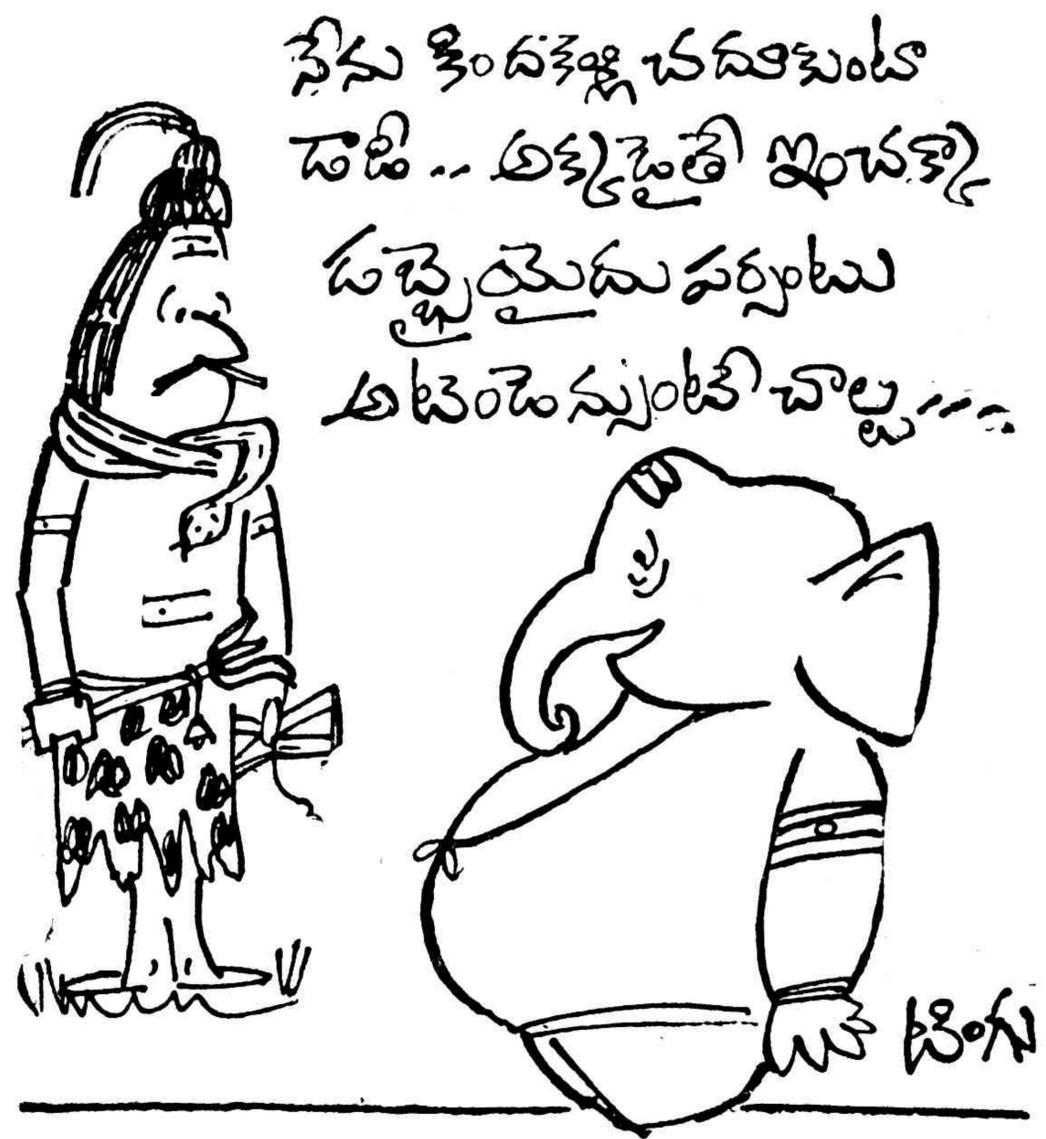
'అక్కరెద్దార్ - బదు నిముషాల్లో...'
 'మంత్రిగా రొచ్చేస్తున్నారా...'
 'లేద్దార్, లెట్టా చెప్పిస్తున్నాయి...' పో
 నాట్రితీ అన్నాడు.
 'సార్ లెట్టారాగానేమీ రిపోర్టు తీసుకుంటా'
 'ఈ లెట్టారాగానేమీ రిపోర్టు తీసుకుంటా'
 'అయితే మేష్టారు. అమ్మాయిని అబ్బాయి
 బంపంకాన తీసుకుపోయేదా...'
 'అ! మరంతే అనుకోవాలి...'
 'వసిపిల్ల కాదుకదా అని అడిగా. అంటే
 మరొక అనుకోకండి. నేనూ పిల్లలవాణ్ణి.
 ఇంతకీ ఆ అబ్బాయి యెవరో మీకు తెలుసా.'
 'వాడు చాలా దేశంకరవ ఫెలో...' లెక్కరార్
 తీవ్రంగా అన్నాడు.
 'అద్యరే లెండి, అతనెవరూ అని...'

'పాతికేళ్ళంటాయి, ఒకటిరెండు తక్కువగా.
 కొంచెం బొద్దుగా వుంటాడు. ఉంగరాంజుత్తు
 కుడిబుగ్గమీద వుట్టుమచ్చుంది. అమ్మాయి
 తెల్లగా, నన్నగా వుంటుంది. ఇద్దరూ సుమా
 రొక యెత్తులోనే వుంటారు. వాడు ఇంగ్లీషు
 తెగవాగుతాడు. తప్పులు మాట్లాడు సుమండి
 పుస్తకాలు, ఎత్రికలూ తెగవదువుతాడు..."
 లాంతరు వత్తి భక్ భక్ మంటుంది. గోడ
 మీది వీడలు గెంతుతున్నాయి. గదంతా కిర్ర
 నాయిలు కంపే. "హూ!" అన్నాడు ఎన్నె.
 వెలుతురు లేకపోవడానికి తోడు చవచోటి
 ఎన్నె కొంచెం భారీ మనిషి. ఆపసోపాలు వదు
 తున్నాడు. "మా అమ్మాయి వట్టి అమాయకు
 రాలండీ. వాడివల్లో వడిపోయింది. నేను మెల్లిగా
 చెప్పా. విన్నాడు. గట్టిగా చెప్పా. విన్నాడు. వాణ్ణి
 మ్యారేజీ చేసుకొంటానని పట్టుపట్టింది. నేను
 బచ్చిరంగా నో అన్నా..."

లాంతరువత్తి అప అప ఒకటే కొట్టుకం
 దోంది. దాని ప్రాణం బ్రతుకానికి గింజుకొం
 టుంది. ఎన్నె కూడా చొక్కా వొడులుచేసు
 కుంటూ, చాతీమీద ఉప్పువ్వున వూడుకుంటూ
 యమయాతన వసుతున్నాడు.
 "సార్: మీరు పెద్దలు. మరొక అనుకో
 కండి. నాకూ ఆదపిల్లలున్నారు. అమ్మాయి
 అతన్ని అంతగా ప్రేమిస్తే మీకేం అభ్యంతర
 మండీ..."
 "నో నో! వాడుట్టి దిక్కుమాలిన దేశంకరవ
 ఫెలోండీ మీరూ అలా అంటే యెలాగమా
 అనికాగ"
 "అంటే మీ వై వే కూడా వాళ్ళవక్షమే
 అన్నమాట. మద్దాభంలేదండీ సార్. అపరీ

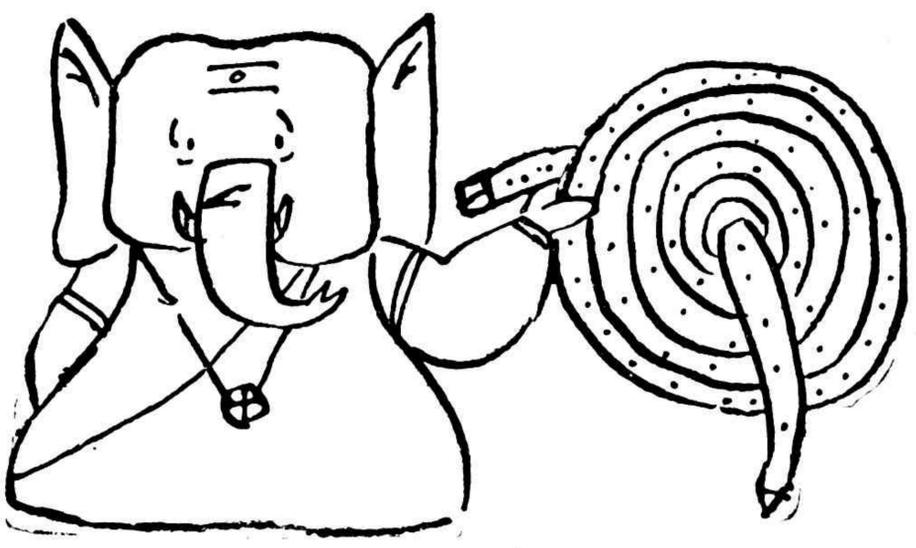
దేశాన్ని పాలిస్తున్నదే అదది... ఎన్నె వెకి
 నవ్వేనేడు.
 "మీరలా అనకండి సార్. వాడుట్టి పకీరు
 జెదవ. వాడి దగ్గర తంటే దమ్మిడి లేదు..."
 "అతని కుద్యోగం లేదా...."
 "ఉండనుకొండి..."

"వదువులేదా..."
 "ఉంది. వాడూ రియ్యేవే ..."
 "సార్ యీ రోజుల్లో న్యాయంగా బతక
 దానికి యివి రెండూ కావాలి సార్ ఇప్పున్న
 వాళ్ళు వాళ్ళ కాళ్ళమీద బతుకుతున్నారు. ఇవి
 లేనివాళ్ళు యితరల వీవుల మీద బతుకు

నేను కిందకెళ్ళి చదుకుంటా
 దాడి.. అక్కడైతే బిందకొక్క
 పుచ్చెయ్యెదు పర్వంటు
 అటంకం న్నుంటే చాల్టా...

యమసాశవదుకుంటున్నాఐ!
 శివ శివ! కొదండి.. నేను కొనుక్కున
 కొత్త బెట్టు.. ఎలా వుందీ!!!

చవట మేనల్లులు

తున్నారు..." ఎన్నె బాధగా అన్నాడు. ఎమైనాసరేవాడు మా అమ్మాయిని పెళ్ళాడానికి వీల్లేదా? మీరు తొంపంగా జవాబుని వంపండి నాకు అంకను నేషన్ కి వెళ్ల వంపండి"

"అలాగే సార్ ఈ లాంతరు కూడా తొందర పడుతోంది... ఇంతకీ ఆ అబ్బాయి మీ బంధువా...?"

"ఆ డేంజరస్ ఫెలో నా మేనల్లుడే సార్... లాంతరు ముమ్మాటు భక్ భక్ మని పూరు కుంది గవి నిశ్చయంగా వుంది.

ఎలాటిదీపాలు జిగ్ మని వెలిగేయి. ఎన్నె 'అమ్మయ్యా' అన్నాడు. తన కెదురుగావున్న పెద్దమనిషివేపుచూసేడు. ఆతనికేదో జ్ఞాపకం వస్తూన్నట్లునిపించింది. పెద్ద మనిషి మాత్రం ఆవదం తాగినవాళ్ళా మొహం వెల్లి కూచున్నాడు.

"మీ మేనల్లుణ్ణి మీ అమ్మాయి ప్రేమించిందా? అతనామెని యెప్పుకుపోయేదా? అదృష్టం సార్ విజంగా. నాకూ ఆరుగురు మేనల్లులున్నారు. వాళ్ళందరికీ యీ దైన ముగ్గురు కూతురున్నారు. ఒక్క పెదవకూడా బతిమాలినా యే పిల్లని చేసుకోడు. మీరు చాలా లక్ష్మీ సార్...! ఎన్నె హృదయపూర్వకంగా జాలిగా అన్నాడు.

'నోనో సార్. మీ మేనల్లుళ్లు మంచివాళ్ళే వుంటారు. మా వాడు వట్టి డేంజరస్ ఫెలో...'

'సార్ మీరు మరోలా అనుకోకండి. నా కర్మ అలా కాలిందిగావి— మేనల్లుడు సాధారణంగా చపగ్గా కనిపిస్తారు. ఎక్స్యూక్ట్ మీ. మీరు మేన రికం చేసుకోలేదు కద...'

లెక్కరరు లోపల గతుక్కుమని, పైకి నవ్వేడు.

"సార్ : మీమ్మల్నెక్కడో చూసినట్టుండే..."

ఎన్నె అతని మొహంలోకి తేరివారమాస్తూ అన్నాడు. లెక్కరరు నాకూ అలాగే వుండన్నాడు.

"ఎస్సార్. ఇప్పుడు బాగా జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఇరవై యేళ్ళు పైగా అయింటుంది. మీమ్మల్ని నేనూ, మరో జవాను కలిసి వట్టేసుకున్నాం— టెజవాడ రైలుస్టేషన్లో— మైడ్రాస్ మెయిలు వస్తుకాను కంపార్ట్ మెంటులో..."

లెక్కరరు దిమ్మెరపోయేడు. "అలాగా? కామోసు" అన్నాడు నీరసంగా.

"కామోసేటి సార్ : ఈ వెలుగుతున్న యెలాటి దీపం సాక్షిగా మీమ్మల్ని. మీకోబాటు డి అమ్మాయిని అరెస్టుచేశాం. మీ జీవితంలో అంత గొప్ప విషయం మీరెలా మర్చిపోయేరు సార్ : అరెస్టయినా మీరు మీ దర్జా చూపించేరు. మా జవాన్నిద్దరికీ కాపీ యిప్పించేరు. మీకో లేచివచ్చిన-వారీ- వచ్చిన అమ్మాయి మీమ్మల్ని కూకలేసి మాకు టిపి నిప్పించమన్నాడు. జ్ఞాపకం వచ్చిందా... మీరెంత దర్జా చూపించేరు సార్. మీ మేనల్లుడు డేంజరస్ ఫెలో కాదండీ. మా మేనల్లుళ్ళే వట్టి డమ్మలు..."

లెక్కరరు నోటమాట లేదు. చరిత్ర వునారా వ్యూహ మయిందని ఎన్నె యొక్క డనేస్తానో అని లోపలోపల విచుకుదితుకు మంటున్నాడు. డేదియ మీద పెట్టిన రిపోర్టు కాయితం విమృశంగా చూచి దొంగలా జేబులో పెట్టుకున్నాడు. ఎన్నె మరో సిగరెట్టు తనకిచ్చి తనోటి వెలిగించాడు. చాలా హుషారుగా వున్నాడు.

"సార్ : మరో విషయం. ఏం అనుకో కండి. మీతో అప్పుడు వచ్చేవి నమ్మాయివ రండి; బలాకీ ఏట్టలావుంది. ఇప్పుడా ఏడెక్క టుంది....."

లెక్కరరు నగం లేదాడు. "షేక్ హేండ్" కోసం చెయ్యి జాపుతూ అన్నాడు - "నా తోనే వుంది. మా ఆవిడే. నా మేనమామ కూతురే..."

ఎన్నె దిగ్గువ లేదాడు, ఇద్దరూ కళ్ళంకు స్ట్రోక్ చేవరకూ నవ్వేడు. పెద్దమనిషి అవతలికి వెళ్ళిపోతున్నాడు. ఎన్నె కూచుని, వులిక్కిపడి "సార్ సార్: రిపోర్ట్ చ్చి వెళ్ళిపోందన్నాడు. పెద్దమనిషి మెట్లమీద క్షణం అగి 'గుడ్ నైట్' అని వెళ్ళిపోయేడు.

ఎన్నె పెద్దగా నవ్వుకూ "సార్ వాకు కుత లేఖ సంపదం మర్చిపోకండి" అని వెంటనే ఫిన్సుడై బుంగమూతి పెట్టి తలదింది "చవట మేనల్లుళ్ళు" అని గొణుక్కున్నాడు. ★

"నీ మురళి మోతలో వలపు పిలుపుందిరా...."

చిత్రం : మారేమండ శ్రీనివాసరావు, గుంటూరు